

**Pia Hilaria R. P. Angelini Gazæi E Societate Iesv Atrebatis**

**Gazet, Angelin**

**Antverpiae, 1629**

Gallus & gallina assati reuiuiscant in mensâ Iudicis, vt probetur innocentia  
Iuuenis peregrini suspensi, & diu in patibulo viui.

---

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70444](#)

„Si liber ab illis prodeat in auras, cui  
 „Vnum insit alpha ventre grandiusculo,  
 „Vel iota curuo, seu quid errati leuis;  
 „Protinus in illum fulmina & volumina.  
 „At si quid operum, quæ solent, illustrius  
 „Superum fauore fecerint, infra omnia  
 „Id eleuatur, vellicatur, ambitius  
 „Et mentis atræ vel sinistræ carpitur.

Quid agas? cum Iesu Iesuitæ opprobria  
 Fatentur ortu se à suo natos pati,  
 Callosque grandes auribus suis gerunt,  
 Armosque latos & capaces criminum,  
 Quæ ne per vllum perpetrarunt somnium.  
 Vin' scire fontem, Lector aut bone aut male,  
 Liuorem & odium hi pessimos hostes habent.  
 Bonos subinde liuor, ast odium malos  
 Nocere semper cogit innocentibus.

Gallus & gallina assati reniniscunt in mensa  
 Iudicis, ut probeatur innocentia Inuenis peregrini suspensi, & diu in patibulo viui.

Ex Lucio Mariano, lib. 5. de Reb. Hispani.

Q Vò clara Compostella peregrinos cier  
 Ad sacra Iacobi Zebedai lipsana,  
 Illò trahebat par piorum coniugum  
 Cum prole, iuene, quem venustas & pudor  
 Animusque purus noxæ amabilem dabant.  
 Mœnia iam inierant oppidi, cognominis

Magni.

Magno Dominico, quando captandæ, vt solent,  
 Quietis ergo, se in tabernam proximam  
 Tulere fessos: ilicò hospes, hospita,  
 Et vtriusque gnata dudum nubilis,  
 Vultu hospitali & commodo excipiunt lare.

Sed apparata vix scabella insederant,  
 Rigidisque manibus consalutarant focum,  
 En se puerulus quispiam intrò clam ingerit,  
 Meretrice matre genitus, & claudio patre,  
 Et ter nefandus, orbe si toto puer.  
 Cupido, si nescitis, is nequam fuit,  
 Alatus ille, nudus ille sagittifer,  
 Qui de latēbris tela librauit suis.

Boni ergo mensæ dum peregrini accubant,  
 Filia familias fercula his fert, ac refert,  
 Et vina fundit, & ministrat sedula:  
 Sed mox sagittâ transadactâ in viscera,  
 Amore cæco carpit: moram haud ferens,  
 Mensâ repostâ, segregem à parentibus  
 Aggressâ Iuuenem, pandit incæstam facem.

Hic subito, vt olim Sol pudicorum Ioseph,  
 Exarsit oculis & animo: vix dexteram  
 Abstinuit, olli quin obumbraret genas,  
 Vti addecebat, nube pugnorum graui:  
 Tria modò dicta hæc, Apage prostibulū impudens,  
 Dedit, ac reliquit. Hanc vbi inopinam tulit  
 Voti repulsam, tætrius flammæ genus  
 Furibunda pellex parturit odio effero.

Abitum parabant aduenæ, cùm in manticam  
 Incogitantis Iuuenis hæc argenteum  
 Cratera mergit. Nec migrarant oppido,  
 Cùm tremere cœpit execrabilis lupa,

Scel-

Scelerisque nebulam proprij alieno tegens,  
Cratera furto clamitare perditum,  
Abire fures , improbos nunc iam hospites.

Tumultuari ciuis omnis , insequi  
Repentè Prætor , & satellitium frequens:  
Nec fortè passus mille ab vrbe dissitos,  
Placidis meantes gressibus matrem, patrem,  
Iuuenemque cogunt stare , cogunt prodere,  
Quid quisque gestet se penes. Quis h̄ic stupor  
Nati & parentum , quæ fuere lacrymæ?

Furti tenetur Beniamini mantica;  
En hospitis cratera : non est vt neget.  
Protinus acerbâ Iudicis sententiâ,  
Frustrâ reclamans, euocansque Cælites,  
Damnatur ille , deque populo nigrâ  
Sæuo rudenti guttur elisum dare,  
Et esse coruus iussus est ientaculum.

Mæror parentes hausit implacabilis,  
Nec adesse duro pertulit spectaculo.  
Viam ergo cœptam prosecuti , limina  
Tetigere tandem sancta Zebedæidæ.  
Quæ stillicidia fletuum h̄ic profuderint,  
Quæ vota , facile creditur. Inter hæc aues  
Aethiopes , auras quæ pererrant vndique  
Ad stadia dena naribus acutissimæ,  
Oculisque lynces , si qua in excelsô veru  
Assanda prostet , solis ad flamas , caro,  
Præperibus alis aduolarunt ocytis,  
Vt Iuuenis armos sculpturirent vnguibus,  
Oculosque niueos ore sorberent nigro,  
Quod volupe coruus in merendâ maximum est.  
Sed inanis auida spes fefellit guttura:

Imma-

Immane , quantis circumerrant modis.

Si forte propius adnatarent arbori,

Mors nulla, Boreas aliquis aut furens Notus

Subito coortu exsibilabat hos procul

,, Verba crocitantes rauca: Quis tandem, malum, est

,, Hic diobolaris furcifer , quem carnifex

,, Nostri esse iuris atque pastus iusserat,

,, Nos hic hiantes atque pallidos fame

,, Tot iam dies noctesque ridet improbe?

Hic murmurantur sermo coruorum sicut,

Dum Iuuenis & superstes, & succi integer

Conniuet oculis , nec pili coruos facit,

Nec restis vllam perleuem , aut suspendij

Vim patitur : audit transeuntes , hos sibi

Mala imprecari , illos bona. Interim sua

Vbi soluere vota Peregrini , solum

Repetere libuit patrium , heu sine filio !

Mens fuit & illac transmeaturis , vbi

Pendere norant , dicere extremum Vale.

Moestæ propinquant populo , in suspiria

Planctusque versi. Vedit, & pedes mouens

Manusque gnatus subrigens , Iam lacrymis

mater , inquit , tempera : viuus videns

,, Etiam supersum. Summa Diuorum Parenst

,, Magnusque Diuus, queis fuistis supplices,

,, Vtrimeque membra fulciunt innoxia.

,, O nate viuis? Viuo , propera , Iudicem

,, Et facere certum, & postulare, vt iam meæ

,, Tandem ille facilis credat innocentiae.

Si pedibus alas Mercuri' nectens suis

Volavit umquam mulier, haec prorsum fuit,

Quæ, dum vicissim filium affatur pater,

Præto-

Prætoris ædes impetu magno subit.

Is mensæ opiparæ fortè conuiuas habens,  
Iubet introire, quidve poscat eloqui,  
Et elocuta est genibus affixis solo:  
» O Domine, viuit, nec potuit insons mori,  
» O Domine, gnatus patibulo infausto meus  
» Pendere nuper iussus. Actutum iube,  
» Ut placidè ab altâ deuolutus arbore  
» Mihi patrique redeat incolunis suo.

Præ nupero mœrore deliram ratus  
Iudex, aperto splene responsi hoc dedit:  
» Tam viuus ille, sic & aurâ vescitur,  
» Quàm gallus & gallina, quos hîc conspicis  
» Atlos, & hinc & inde larido satos;  
» Quos & deartuare iam iam molior.

Dixerat, & vnâ dexteram produxerat,  
Vt utrumque dissiparet in paropside,  
En gallus & gallina vegeti, sospites  
Repentè iactant è suâ lardum cute,  
Plumasque nacti candidas, obambulant  
Mensæ per æquor; obuias micas vorat  
Gallina; gallus tam suâ, quàm coniugis  
Salute latus, hemicyclo hanc ambieus,  
Expectorare cœpit alto gutture  
Pæana gallinaceum. Miraculo  
Stupendo adactus Prætor, euestigio  
Cibis relictis, cumque conuiuis abit.

Tota properantem consecuta ciuitas  
Sacra & profana, cumque ventum proximè est,  
Vbi alacer oculis, candidissimus cute,  
Nihilque solito longior stat pendulus,  
Qui nullus imber vel pilum madefecerat,

Nec

Nec ullus ora Phœbus infuscauerat,  
Cui ne vel umbra nocuerat volucrum,  
Ille comitatum plebe cernens Iudicem,  
Hos ore placido sic supernè affatus est:  
„ En ego rapinae nuper impactæ reus  
„ Scilicet, ab alto conscius rei Deus  
„ Non tulit ut insons morerer. Annon cernitis,  
„ Hinc ut benigna me sinistra Virginis  
„ Semper-Beatæ non grauetur tollere,  
„ Et hinc Iacobi dextra ? commodissimum  
„ Vtrumque fultus viuo , nec quisquam magis.  
Haud mora, ligatis subter alas funibus,  
Humo suisque redditur plaudentibus,  
Habente meritas plebe Matri Cælitum,  
Deique quondam Patruei gratias.  
Quid interim gallina , quid gallus, dapes  
Inter relicti ? Iam probè epulatos, domum  
Prætor regressus, ad sacros ferri lares,  
Et exhiberi confluentibus iubet  
Nobile , nec antè cognitum spectaculum  
Volucres, cruentus quas trucidarat coquus,  
Spoliarat extis atque veste plumeâ,  
Demum igne tostas , in catino conditas,  
Dederat edendas , iam colore candido  
Nouiisque pennis inclytas, vitâ frui  
Nouâ videre est. Hos & in septennium  
Vixisse iurat Auctor oculatus, dein  
Sibi concolores transdedisse posteris  
Maremque feminamque ; quos & altero  
Peperisse similes testis est septennio.  
Sic vixit ac reuixit id miraculi  
Pluribus aristis , testibusque plurimis.

„ O quan-

» O quanta vis est omnium rerum Arbitri !  
 » Fas mihi sit in re non nouâ verbum nouum  
 » Condere , Trisarchithaumaturgus est Deus.

*D. Franciscus docet Fr. Leonem quæ sit  
 vera Religioſi hilaritas.*

*Ex Chronic. lib. 2. cap. 48.*

Hilaria aperuit , claudat etiamnum mea  
 Hilaris ferendo , hilaris patrando grandia ,  
 Magnæ Minorum gentis Assisius Pater.  
 Comite Leone, fratre candidissimo ,  
 Abs Perusinis fôrs remigrabat domum ,  
 Domum Mariæ ab Angelis cognominem .  
 Stringebat arua bruma crudelissima :  
 Ibant rigentes in lacernâ pallij ;  
 Lorica potius illa quam̄ vestis fuit .  
 Cucullus initar cassidis , præ aspro gelu  
 Stabat rigidior diriorque ipso gelu .  
 Niuosus aures aquilo corrugauerat  
 Veteris ad instar pellis , aut frixa vngula .  
 Naso frequentes depluebant stiriae ,  
 Nisi præacuto forte pigræ frigore ,  
 A nare starent pendulæ , quales solent  
 Stillicidiorum stare de canalibus .  
 Suam sonori musicam , nolint velint ,  
 Vtrique dentes concinebant frigidam .  
 Crucibat ima cyclas affrietu pedes .  
 Leo anteierat , quando Franciscus , Gradum ,  
 Inclamat , chodum siste tantillum , ô Leo .

Leo